

להתפלל אל הלב העליון.

ספר ליקוטי מוהר"ן - מהדורא קמא סימן כ

דע שיש נשמה בעולם, שעל - ידה נתגלה באורי ופרושי התורה, והיא מסבלת בנסורין: 'פת במלח תאכל, ובמים במשוה תשתה, כי כך דרכה של תורה' (אבות פ"ק ו):

וכל מפרשי התורה הן מקבלין מזאת הנשמה. וזאת הנשמה כל דבריה כגחלי - אש, כי אי אפשר לקבל ולשאב מימי התורה, אלא מי שדבריו כגחלי - אש, בבחינת (ירמיה כ"ג):

"הלווא כה דברי כאש". וכשהנשמה הזאת נופלת מבחינת "הלווא כה דברי כאש", ואין דבריה כגחלי - אש, ודבריה נצטננו, אזי נסתלקת, וכשנסתלקת, אזי נסתלק באורי התורה הנמשכת על - ידה, ואזי כל מפרשי התורה אין כולין להשיג שום באור התורה, ואז נתעורר מריבה על הצדיקים, כי עקר המחלוקת שבעולם נעשה על - ידי הסתלקות באורי התורה, כי הבאור הוא תרוץ על קשיות ומריבות:

וזה בחינת (במדבר כ): "מדבר צו", שהוא בחינת דבור מצנן, ששם מתה מרים בחינת הנשמה הסובלת מרירות השעבוד על התורה. ואז נסתלק הבאר, הינו בחינת באורי התורה, ואז "וירב העם עם משה", הינו בחינות המריבה שנתעורר כנ"ל. ואלו מפרשי התורה נקראים בשביל זה 'מורים', מחמת שמקבלים על - ידי הנשמה הנ"ל המכנה בשם 'מרים'. גם הם מורים את מוריהם (א), כמאמר (תענית ז): 'ומתלמידי יותר מכלם'. וזה שאמר להם משה: "שמעו נא המרים":

[ב] ומי שרוצה להמשיך באורי התורה, צריך מתחלה להמשיך לעצמו דבורים חמים כגחלי - אש כנ"ל. והדבור נמשך מלב העליון, בחינת (תהלים ע"ג) "צור לבבי":

וצריך לשפך שיחו בתפלה לפני השם יתברך, ועל - ידי תפלתו נכמרו רחמי השם יתברך עליו, ונפתח לב העליון, כי עקר הרחמים הוא בלב, ונשפע מלב העליון דבורים, ועל - ידי הדבור ממשיך באורי התורה גם כן משם. ולב הנ"ל הוא בחינת סלע, שמשם הדבור, בבחינת (מגלה י"ח): 'מלי בסלע'. וסלע הוא בחינת צור, בבחינת (תהלים ק"ה): "פתח צור ויזובו מים", והוא בחינת לב, בחינת "צור לבבי", והלב נכמר ברחמים ומשפיע דבורים חמים, בבחינת (שם ל"ט): "חם לבי בקרבי בהגיגי תבער אש דברתי בלשוני", ובלב הזה כתובים כל באורי התורה, בבחינת (משלי ג): "פתכם על לוח לבך". ומי שרוצה לקח איזה באור, צריך לו לקח מהלב הנ"ל בתפלה, בבקשה כנ"ל:

ובשביל זה צריך כל אחד ממפרשי התורה, קדם שמתחיל לבאר איזה באור, צריך לו מתחלה לשפך תפלתו לפני השם יתברך, כדי לעורר לב העליון להשפיע עליו דבורים כגחלי - אש, ואחר - כך יתחיל לבאר, כי אחר - כך נפתח הצור ויזובו מימיו, הינו באורי התורה:

[ג] ויש חלוק בין באור שאדם מבאר בינו לבין עצמו לבין באור שאדם מבאר לרבים, כי כשדורש רבים, וקדם הבאור הוא מקשר את עצמו עם נשמותיהם ושופך שיחו ותפלתו לפני השם יתברך בודאי הן אל כביר לא ימאס' (איוב ל"ו) (ב): אבל תפלת יחיד, אפשר שמואסין בתפלתו. וזה בחינת: "ודברת אל הסלע לעיניהם", שתפלתך תהיה בשעה שהצבור מקבצים. וזה: (ג) "הקהל את העם":

[ד] וזהו החלוק בין הלומד מתוך הספר ובין השומע מפי החכם עצמו, כי השומע מפי החכם עצמו, בודאי נתקשר נשמתו עם נשמת החכם בשעת תפלתו כנ"ל, ויש לזה האדם חלק בבאור הזה, כי על - ידי התפלה נתוסף קדושה למעלה, וכל תפלה היוצאת מהרבה נשמות היא מוספת קדושה למעלה ומעוררת ביותר לב העליון כנ"ל, ולב העליון שופך מימי הבאור ביותר הכל לפי רב אנשים, כן יותר קדושתו, בבחינת (תהלים כ"ב): "ואתה קדוש יושב תהלות ישראל" על - ידי תהלות ישראל נתוסף קדושתו:

גם כל אלו האנשים העומדים בפני הדרוש, נכנעו ורשעו על - ידי הטוב שבחכם הדרוש, ולפי ההכנעה, כן נכנעים האויבים, הינו הקלפות השוכנים סביב לב העליון, בבחינת (תזקאל ה): "זאת ירושלים שמתיה בתוך הגוים", והיא לב, בבחינת (ישעיהו מ): "דברו על לב ירושלים":

ונה בחינת מטה, שאמר הקדוש - ברוך - הוא למשה: "קח את מטה והקהל את העדה". 'מטה' זה בחינת ממשלת וכח הצדיק שנעשה על - ידי עבודתו, שעל - ידו נכנעים כל האויבים, הן למטה הן למעלה. ונהו (תהלים ק'): "מטה עזו ישלח ה' מציון", הינו המצוות ומעשים טובים, שהן ציונים לדברים עליונים, שמהם נעשה מטה - עז להכניע אויבים. וזה:

"רדה בקרב אנביך". נמצא, מי שהוא אצל החכם בפעולת באור התורה, נמצא שנכנע הרע שלו כנ"ל:

ונהו טעות שטעה משה, שהקדוש - ברוך - הוא אמר למשה: "קח את המטה והקהל את העדה ודברת אל הסלע לעיניהם", שיקח ממשלת עזו שיש לו ממצוות וממעשים טובים שלו, "והקהל את העדה", כי בפעולת הקהל, שיש בהם גם רעים, צריך מטה - עז כדי להכניע ורשעו כנ"ל; ואחר - כהן "ודברת אל הסלע לעיניהם" אין דבור אלא נחת' (שבת ס"ג). ומדרש רבה שיר השירים סמוך לסופו. ועין זהר תצא רע"ט: "ודברתם אל הסלע וכו' בדבור ופיוס וכו'), שישפך שיחו ותפלתו בתחנונים כדל וכרש, אל הסלע, הינו לב העליון כנ"ל, לעיניהם דיקא, שיהיה הקהל בפעולת מעשה, כדי שיקשר את עצמו עם נשמתו כנ"ל. והוא לא כן עשה, שזכר טובו וצדקתו בפעולתו, שלא השתמש עם המטה בשביל הקהל, אלא השתמש עם המטה בפעולתו. ונה בחינת: "וירם משה את ידו זה תפלתו, כמו שכתוב (שמות י"ז): "ויהי ידיו אמונה", תרגומו: פרישן בצלו, שהרים את תפלתו, ולא קשר את עצמו עם הקהל. "ויהי את הסלע במטהו פעמים" כפיכחול "הכה צור וזוהו מים" (תהלים ע"ח), שהכה לב העליון, כמו שלוקחין איזה דבר בכח ובאגס, כי בא בכח מעשיו הטובים. ונהו הכאת הסלע פעמים: הכאה אחת, שלקח באורי התורה בכח ובאגס ולא בקש מתנת חנם כנ"ל, והכאה אחת פי מי שדחק את השעה, שעה דוחקתו (ברכות

ס"ד. וערובין יג). ונסתלק קדם זמנו. ועל הסתלקותו, השכינה, שהיא הלב הנ"ל, היא מיללת ובוכה עליו. וזה: "פעמים", כי מתו משה ואהרן על - ידי הכאה, כמו שכתוב: "המה מי מריבה וכו'":

ובשביל זה אין לאדם לדחוק את עצמו על שום דבר, אלא יבקש בתחנונים; אם יתן לו השם יתברך יתן, ואם לאו לאו.